

Cròniques d'Orient

Gizeh: II) L'ascensió a la Gran Piràmide

per JOSEP GIBERT

I.

L'ascensió a la gran piràmide és, a la vegada, una de les coses la més divertida i la més terrible que jo conec. Les distraccions que ella ofereix igualen als disgustos que s'hi passen. No és pas que hi hagi molt perill en anar fins a dalt, però sols la fadiga ja hi és considerable. La vista que es gaudeix de la plataforma extrema no justifica la penible ascensió que no troba altra excusa d'ésser que el desig secret de cada un «d'haver montat al alt de la Piràmide». Aquesta satisfacció interior es fàcil d'obtenir.

Ella és el sol mòvil de la pujada. Sols es coneix un cas contrari; el d'aquell «maestro» italià que plantà una tenda al cim i hi passà tres dies i tres nits amb la sola companyia del seu violí per fer damunt del desert una improvisació.

La guarda de les piràmides ha sigut confiada pel govern egipci a una tribu de beduïns. Aquestos beduïns—un centenar—són responsables dels accidents que hi puguin ocórrer. Llur existència està assegurada per la taxa que ells exigeixen als turistes, sigui per fer l'ascensió de la Piràmide, sigui per penetrar dins el seu interior. Aquell que vol fer una visita conscienciosa del monument, malhaurat!, esdevé per una hora al menys propietat absoluta d'aquests beduïns. El·le fan una massa xerraira i turbulenta que s'agita continuament al peu de la gran Piràmide, llençant mirades inquisitorials a la carretera, esperant als

estrangers amb ànsia. Així que alguns turistes arriben, ja el xeic s'avança a llur rencontre. Les condicions de la visita queden arrançades sense que hi hagi necessitat d'un llarc parlament. El xeic designa llavors per cada persona dos beduïns. A aquestos dos beduïns ben aviat es remarcarà que se'ls hi junten dos altres indígenes, un d'ells portant un petit perolet ple d'aigua. Doncs, per cada europeu que monta la Piràmide hi ha quatre indígenes.

L'ascensió comença.

Els blocs de la Piràmide són enormes. Ells constitueixen una sèrie de graons qual altura depassa de molt a aquells més enlairats que encara són practicables a una camada humana. Doncs és impossible a un home tot sol de passar d'una pedra a altra. Els indígenes però, arriben a resoldre aquest problema de agilitat. Els dos beduïns van sempre un graó endavant del turista que se'ls ha sigut confiat. Aquest allarga vers ells les seves mans. Cada un en pren una. Amb un esforç desesperat, el turista aixecant la seva cama lo més alt possible posa el peu damunt el bloc superior. Els dos beduïns l'estiren pel braç. Un tercer que es troba darrera d'ell l'aixeca amb l'espatlla o les mans. D'aquestos esforços combinats en resulta una empenta violenta que posa al turista al graó desitjat. Aquest moviment es repeteix unes tres centes vegades. I així es comprendrà sense dificultat que el turista, arribat al

cim de la Piràmide, tingui les cames mades, els braços esquarterats, el respirar apagat, els membres romputs. Ell es un juguet entre les mans dels beduïns que el manipulen amb tanta delicadesa com si es passessin de l'un a l'altre un sac ple de materials inútils.

Si es llença una mirada vers el cel o vers la terra, es resta terrorificat. L'altura de la Piràmide grandeix a mesura que es fa l'ascensió. El sol s'allunya terriblement i el cim recula sempre. La sensació d'un fi impossible d'atrapar és la sola que es té. I sols són cent quaranta metres!... Frisons de vèrtig pessigollegen el cos. Els mals comencen a venir tots a la vegada. Els quatre indígenes es fan plaer de fer tots els possibles perquè això augmenti. L'àrab té el do de sapiguer amoinar i espaorir al turista. Hi ha moments que es senten ganes de demanar una gràcia convençut que s'és de haver caigut entre les mans d'una tribu salvatge.

No s'han pujat una dotzena de graons que ja els beduïns es senten fadigats. Primera parada. Cadascú es seu damunt el granet. El turista creu que podrà admirar la vista. Ai!... Els dos beduïns comencen a treure de llurs butxaques escarabeus, monedes, figulines, i comença l'asalt hàbil de llur víctima. Ells posen els objectes en les seves mans, li fan valer el preu i la ràretat, es refusen a reprendre'ls, li diuen com tots els turistes compren i s'emporten aquests records de la Piràmide. El tercer indígena li anuncia llavors que ell és «el doctor». Li palpa les cames, li fa estendre els muscles, li colpeja el front, escolta els batiments del pols. El quart, el que portà el perolet, li mulla el front per refrescar-lo i fer fugir els esperits del vèrtig. Tots el mortifiquen, l'espaoreixen, el tornen boig. Allà no hi ha Nil, ni piràmides, ni desert. Sols inoportuns que masteguen a la seva orella frases vagues de les que es copsa aquestos mots: escarabeu... gens car... tres, quatre shillings...

Les gents febles no poden pas resistir. El·les ho compren tot a fi de tenir pau. Però el·les no en disfrutaran, com tampoc ho faran aquelles més aixerides que pretexten un rodament de cap per tancar els ulls i escapar així a les sol·licitacions tot promentent comprar molt un cop es sigui a dalt. I com aquesta parada, hi ha moltes parades. I cada vegada la mateixa comèdia recomença. Es exasperant i desesperant, i més encara quan hom està torturat de la por terrible de

MUEBLES

FIGUERAS